ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ

ਬਨਾਮ

ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ

(2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1085 ਆਦਿ)

ਜੁਲਾਈ 22, 2019

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ.ਜੇ]

ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860:

ss.120-ਬੀ, 420, 467, 468, 471, 477-ਏ ਅਤੇ 201 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ss. ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਅਤੇ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ - ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਤਾਰਾਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਉਣ ਲਈ ਫੜੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ: ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ) ਦੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਹੋਲਡ: 1. ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਬਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਢਵਾਉਣਾ ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਉਸ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਪੈਰਾ 61 1665-ਜੀ-ਐਚ: 666-ਏ-ਬੀ]

2. ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਉਸੇ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੈਸੇਂਜਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸਨ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੁਆਰਾ। ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਕਾਫੀ ਹਨ। ਪੈਰਾ 7] [666-ਸੀ, ਈ]

3. ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਘੜੀਸ ਰਹੇ

ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਆਮ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਾਊਚਰ ਅਤੇ ਬਹੀ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵਾਲੇ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਟੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜ਼ ਨਾਲ ਗਾਇਬ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 8 ਅਤੇ 9 | |666-G-H; 667-ਏ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1085।

2013 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1226 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਇਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 05.09.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2019 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1086।

ਐਸ.ਐਸ. ਕੁਲੇਸ਼ਠ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਜੀਤ ਪਾਂਡੇ, ਦਾਨਿਸ਼ ਜ਼ੁਬੈਰ ਖਾਨ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਮੁਕੁਲ ਸਿੰਘ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਮਰੋਰੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ, ਜੇ. 1 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, 420, 467, 468, 471, 477-ਏ, 201, 1.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 13(1)(ਡੀ) ਅਤੇ 13(2), ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ।

3. ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. 12.04.1994 ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 13.07.1992 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ੀ ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ 23.07.1992 ਤੋਂ 31.10.1992 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਜਾਅਲੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ 3,22,056.00 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਰੁ. 3,22,000.00 ਰੁਪਏ 322.85 ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਛੱਡ ਕੇ ਸਤਾਰਾਂ ਚੈੱਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦੋ ਕਲਰਕ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਵੰਦਨਾ ਕੁੰਦਰਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉੱਘੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲੀ ਦਾ ਬੱਕਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਨਾਮਜ਼ਦ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਫਾਰਮ, ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਜਾਂ ਬਹੀ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜਾਂ ਡੈਬਿਟ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੇ

ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚੈੱਕਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖਤ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਲਿਖਾਈ ਮਾਹਿਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਰਾਏ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੀ। ਡੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਮਾਹਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸੇ ਹੀ ਲਿਖਤ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਾਅਲੀ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਬੇਅਰਰ ਚੈੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਕਾਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-3 ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

5. ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ।

6. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੇਨਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਬਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਢਵਾਉਣਾ ਇਕੱਲੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਉਸ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

7. ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸੇ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੈਸੇਂਜਰ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸਨ, ਪੀਡਬਲਯੂ-1 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬ. ਇੰਸਪੈਕਟਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਬਿਊਰੋ ਆਫ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਪੀਡਬਲਯੂ-23, ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣਾ ਨਮੂਨਾ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੀ.ਐਫ.ਐਸ.ਐਲ. ਪੀਡਬਲਯੂ-18 ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤੇ ਦਾ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਫਾਰਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜੋ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੈਂਕ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ ਅਤੇ ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਦੀ ਰਸੀਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕਥਿਤ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤੇ 'ਤੇ "ਸਵੈ" ਵਜੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਦੋ ਨਿਕਾਸੀ ਚੈੱਕਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਸੀ। "ਸਵੈ" ਦੁਆਰਾ ਕਢਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ 17 ਜਾਅਲੀ ਚੈੱਕਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੰਕਜ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਦੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜੋ ਫਰਜ਼ੀ ਖਾਤਾਧਾਰਕ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਣ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸਨ। ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਮਾਹਰ ਡੀਡਬਲਯੂ-1 ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਫੋਟੋ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ, ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ। ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਮਾਹਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ.

8. ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਬੂਤ ਘੜੀਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵਾਊਚਰ ਅਤੇ ਬਹੀ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਮ ਫਰਜ਼. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵਾਲੇ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਟੇ ਹੋਏ ਕਾਗਜ਼ ਨਾਲ ਗਾਇਬ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

9. ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra
Advocate